

Ekonomski i investicioni plan za Zapadni Balkan

Ekonomski i investicioni plan za Zapadni Balkan (EIP) dugoročni je plan oporavka regionala. Plan ubrzava dvostruku zelenu i digitalnu tranziciju i podstiče regionalnu saradnju i približavanje EU. EIP identificuje 10 investicionih vodećih kompanija za podršku održivom transportu, čistoj energiji, životnoj sredini i klimi, digitalnoj budućnosti, ljudskom kapitalu i privatnom sektoru.

U narednih šest godina Evropska komisija će mobilisati blizu **€30 miliardi**, što je jedna trećina sadašnjeg BDP-a Zapadnog Balkana.

€9 milijardi će doći u obliku bespovratnih sredstava EU iz Instrumenta za pretpripravnu pomoć (IPA) i očekuje se da će to omogućiti više od 20 miliardi evra dodatnih investicija kroz Garantni fond za Zapadni Balkan.

EIP je glavno sredstvo za implementaciju **Globalnog prolaza** za Zapadni Balkan.

Investicioni okvir za Zapadni Balkan (WBIF) glavni je finansijski alat za implementaciju vodećih investicionih projekata EIP-a. EIP se, takođe, sprovodi putem IPA bilateralnog finansiranja za podršku nacionalnim projektima visokog prioriteta.

WBIF je uspostavljen 2009. godine kao zajednička finansijska platforma Evropske komisije, međunarodnih finansijskih institucija, država članica EU i Norveške, stoga je u potpunosti u skladu sa pristupom **Tim Evropa**. WBIF ima cilj da unapredi saradnju u investicijama javnog i privatnog sektora za društveno-ekonomski razvoj regionala, ubrzavajući evropsku perspektivu za Zapadni Balkan.

#TimEvropa

Ostvareni rezultati 2009 – 2022.

- Izgrađena 93 km auto-puta
- Obnovljena 93 km železničke pruge
- Unapređeno 60 km dalekovoda
- Poboljšane usluge vodovoda i kanalizacije za 585.000 ljudi

Očekivani rezultati 2023 – 2030.

- Izgrađeno 77 km auto-puta
- Obnovljeno 586 km železničke pruge
- 353 MW instaliranog kapaciteta za generisanje energije iz obnovljivih izvora
- Poboljšane usluge vodovoda i kanalizacije za 2,1 milion ljudi

Javni sektor

€711m
WBIF grant

€8.5bn
procenjene investicije

€529m
regionalno pokriće garancije za podršku infrastrukturnim projektima

€3.2bn
IPA bilateralno finansiranje
Ukupno od početka

Privatni sektor

€2bn
procenjeno finansiranje za MSP
(ukl. EDIF, EFSE, GGF, REEP)

€408m
regionalno pokriće garancije za podršku pristupa finansiranju MSP

Ukupno od početka

'Projekti WBIF su korisni za život ljudi i za preduzeća u Srbiji kao deo procesa pridruživanja EU. Cilj nije samo izgradnja puta ili škole već i stvaranje najefikasnije infrastrukturne mreže u skladu sa standardima EU.'

Ambasador
Emanuele Ziofre
Šef Delegacije EU u Srbiji

Implementacija Ekonomskog i investicionog plana za Zapadni Balkan

Investicioni prioritet 1 Povezivanje Istoka i Zapada

Auto-put mira će biti značajno unapređen. Železnički koridor X će biti u potpunosti modernizovan.

Investicioni prioritet 2 Povezivanje Severa i Juga

Železnička pruga koja povezuje Beograd i Prištinu biće pripremljena za rehabilitaciju.

Primeri projekata WBIF

Investicioni prioritet 4 Obnovljiva energija

Investicije u vetroelektrane i hidroelektrane biće značajno unapredene.

Investicioni prioritet 5 Tranzicija sa uglja

Transbalkanski elektroenergetski koridor biće završen, a gasna interkonekcija Srbija – Severna Makedonija biće pripremljena

Investicioni prioritet 7 Upravljanje otpadom i otpadnim vodama

Investicije u preradu otpadnih voda će biti sprovedene, a biće uspostavljeno integrисано upravljanje otpadom.

Investicioni prioritet 4 Obnovljiva energija

Investicioni prioritet 7 Upravljanje otpadom i otpadnim vodama

Vetropark Kostolac

€31 miliona
WBIF EU grant

€145.1m
procenjena investicija

Očekivani završetak: **2024.**

€36.8m
WBIF EU grant

€83.9m
procenjena investicija

Očekivani završetak: **2027.**

Evropska komisija će obezrediti do **€500m** trenutne budžetske podrške za ublažavanje uticaja visokih cena energije za mala i srednja preduzeća, održavanje cena energije na pristupačnom nivou za ugrožena domaćinstva i podržavanje mere politike za ubrzanje energetske bezbednosti u regionu.

€165m
budžetska podrška Srbiji

Investicioni prioritet 8 Digitalna infrastruktura

Biće završeno uvođenje širokopojasne infrastrukture na nacionalnom nivou, uz završetak prvih projekata do 2024.

Investicioni prioritet 9 Konkurentnost privatnog sektora

Povećanje iznosa granta i garantnog kapaciteta za privatni sektor i pomoći za ruralni razvoj.

Investicioni prioritet 8 Digitalna infrastruktura

Uvođenje širokopojasnog pristupa u ruralnim područjima, Faza 2

€34.2m
WBIF EU grant

€107.6m
procenjena investicija

Očekivani završetak: **2025.**

Dodatnih **€500m** kanalisano je kroz WBIF za prioritete infrastrukturne projekte, Regionalni program energetske efikasnosti i garancije za privlačenje privatnih investicija u čistu energiju.

